

Встановлено 2 вікові піки інвазивного процесу. Перший – в інтервалі від 4 до 8 місяців (12–13 %), другий – від 18 до 24 місяців (12–15 %). Це пов'язано з так званими, «імунологічними ямами». Зниження рівня природної резистентності, може бути пов'язане в першому випадку зі зміною зубів, плановими вакцинаціями, статевим дозріванням, зміною власників, а в другому випадку – з фізіологічною перебудовою організму тварин і появою потомства.

Щодо статеві належності, демодекоз був зареєстрований у 48,0 % самців і 52,0 % самок, оскільки у населення більше самців собак.

Таким чином, встановлено, що епізоотичний процес демодекозної інвазії собак у ВК „ВетШанс” м. Золотоноша Черкаської області має певні особливості і характеризується вираженою сезонністю, а також контактним механізмом передачі збудника інвазії на фоні зниженої резистентності організму.

Висновки. 1. За даними ветеринарної клініки „ВетШанс” м. Золотоноша Черкаської області є неблагополучним щодо демодекозу собак. Захворюваність становила 25,4 % серед акарозів.

2. Демодекоз собак в умовах ВК „ВетШанс” реєструвався упродовж року з двома сезонними піками: найвищий відсоток хворих тварин відмічали у квітні (14,0 %), найнижчий – у січні (4,0 %). Найбільш поширеною хвороба була серед собак до 1,5-річного віку (54 %); порід німецькі вівчарки (22 %), французькі й англійські бульдоги (16 % та 12 %). Чутливішими були самки (52 %).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Белова С. Демодекоз у собаки. Vet Pharma, 2011. № 5. С. 28–33.
2. Пономар С. І., Гончаренко В. П., Соловйова Л. М. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин. К.: Аграрна освіта, 2010. 327 с.
3. Возгорькова Е. О. Эпизоотическая ситуация по демодекозу собак в городе Воронеже. Актуальные вопросы в ветеринарной медицине и технологии животноводства: материалы научной и учебно-методической конференции профессорско-преподавательского состава, научных сотрудников и аспирантов ФВМиТЖ. Воронеж, 2012. Вып. 1. С. 43–45.
4. Соловйова Л. М. Клінічний прояв демодекозу собак. Наук. вісник ветер. медицини: Зб. наук. праць. Вип. 8 (87). Біла Церква, 2011. С. 161–163.
5. Canine generalized demodicosis treated with varying doses and of a 2,5 % moxidectin 10 % and imidacloprid spot-on and oral ivermectin: Parasitocidal effects and long-term treatment outcomes / Т. Е. Paterson et al. Vet Parasitol. 2014. Vol. 205. P. 687–696.

УДК 619:616.995.132.8:636.7

СЛИВЕНКО В.О., студент

Науковий керівник – **СОЛОВЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПЕВТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК

За дирофіляріозу собак відмічали пригнічення, кашель, відмову від корму, зменшення маси тіла, слабкий пульс, шуми при аускультатії серця, при мікроскопії мазка периферичної крові – мікрофілярій. Схема лікування із застосуванням мілпразону виявилася ефективною.

Ключові слова: дирофіляріоз собак, *Dirofilaria immitis*, проміжні господарі комарі, діагностичні дослідження, терапевтичні заходи, мільбеміцину оксим.

В Україні останнім часом все частіше привертає до себе увагу дирофіляріоз собак, що має тенденцію до поширення із субтропіків у регіони з помірним кліматом. Тропічний гельмінтоз швидко адаптувався до клімату помірних широт і на сьогоднішній день виявляється на території всієї України [1, с. 170; 2, с. 16; 3, с. 304].

Дирофілярії є біогельмінтами. Проміжними господарями слугують комарі. Самки дирофілярій народжують личинок-мікрофілярій, які потрапляють безпосередньо в кров, звідки їх заковтують комарі при кровососанні [4, с. 140; 5, с. 127].

Дирофіляріоз підвищує сприйнятливості тварин до хвороб, а також знижує захисні властивості організму. Тому розробка методів боротьби з гельмінтозним захворюванням та їх профілактики необхідні для захисту здоров'я тварин. Актуальність обраної теми пояснюється широким розповсюдженням гельмінтозу-дирофіляріозу у собак різних порід та віку.

Метою роботи було вивчення діагностики та з'ясування ефективності застосованої схеми лікування собаки за дирофіляріозу у лікувально-діагностичному ветеринарному кабінеті «Teodor» м. Миколаїв.

Матеріалом для дослідження була хвора на дирофіляріоз собака – пацієнт ЛДВК «Teodor» м. Миколаїв.

При виконанні роботи використовувалися наступні методи досліджень: епізоотологічний (збір анамнезу), клінічний (огляд тварини) та лабораторний (дослідження крові на мікрофілярії). З цією метою проводили відбір венозної крові та дослідження методом товстої краплі на предметному скельці, накривши покривним, а також тест системою Heartworm Ag VET EXPERT, виробник – Польща.

Результати досліджень. Дослідною твариною була собака породи Хаскі, кобель, кличка Рем, вік 3 роки 5 місяців, вага 20,1 кг. Тварина утримувалася в приватному дворі на вільному виході по території двору.

Діагноз ставили комплексно на основі епізоотологічних даних, клінічних ознак, а також даних лабораторного дослідження крові. Вивчаючи клінічний стан собаки, хворої на дирофіляріоз, ми встановили сухий кашель, задишку, серцеву недостатність, аритмію, утруднене дихання, швидко втомлюваність після навантажень, відмову від корму, схуднення, температура тіла тварини становила +38,3 °С.

При дослідженні краплі крові в полі зору мікроскопа дирофілярій не знайшли, тому діагностику провели за допомогою тест-системи, яка дала позитивний результат. Необхідність застосування більш точного та інформативного методу лабораторного дослідження виникла через наявну типову симптоматику дирофіляріозу в собаки, і діагноз методом ІФА підтвердився.

Далі була розроблена схема лікування за дирофіляріозу собак.

Етіотропна терапія включала застосування перорально мілпразону 1 таблетку на 2 тижні. Даний препарат містить у своєму складі такі діючі речовини як мільбеціну оксим (макроциклічний лактон) – 2,5 мг, празиквантел – 25 мг та допоміжні речовини. Також внутрішньо задавали доксицилін 100 мг по 1 капсулі 2 рази на день 15 днів.

Також у схему лікування входили препарати патогенетичної терапії: інфузії, гепатопротектори, вітамінні препарати.

Внутрішньовенна інфузія включала розчин Рінгера 150 мл та 5 % розчин глюкози 70 мл (темп: 1 крапля / 2–3 с) щоденно, протягом 5 днів.

Болюсне внутрішньовенне введення сумішей протягом 5 днів містило:

- лесфаль 2,5 мл + 5 мл розчину глюкози 5 %;
- ціанокобаламін (вітамін В₁₂) 1,5 мл + 5 мл розчину натрію хлориду 0,9 %;
- піридоксин (вітамін В₆) 1,5 мл + 5мл розчину натрію хлориду 0,9 %.

Через 15 днів від початку лікування ми не спостерігали мікрофілярій у полі зору мікроскопа. Відновлення фізіологічного клінічного стану та відсутність мікрофілярій у крові свідчили про те, що схема лікування виявилася ефективною за дирофіляріозу собак.

Висновки. 1. Клінічно у хворої на дирофіляріоз собаки спостерігали пригнічення, відмову від корму, кашель, порушення роботи серця, схуднення.

2. Застосована схема лікування з використанням мілпразону у комплексі з патогенетичною терапією виявилася ефективною і призвела до одужання собак.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Визначення видової належності гельмінта та клініко-патогенетичні особливості інвазії *Dirofilaria imens* у собак в північних районах України/ С.В. Величко та ін. Науковий вісник НАУ. 2000. № 28. С. 167–172.

2. Соловійова Л.М., Артеменко Л.П., Антіпов А.А., Бахур Т.І. Дирофіляріоз: навчальний посібник. Біла Церква: ТОВ „Білоцерківдрук”, 2018. 56 с.

3. Serological cross-reactivity of three commercial in-house immunoassays for detection of *Dirofilaria immitis* antigens with *Spirocerca lupi* in dogs with benign esophageal spirocercosis / I. Aroch et al. Veterinary parasitology. 2015. Vol. 211. P. 303–305.

4. Evaluation of the Adulticidal Efficacy of Imidacloprid 10 %, Moxidectin 2.5 % (w/v) Spot-on (Advocate (R), Advantage (R) Multi against *Dirofilaria repens* in experimentally infected dogs / G. Petry et al. Parasitology research. 2015. Vol. 114. P. 131–144.

5. Soloviova L. N. Prevalence, clinical signs and treatment of *Dirofilariozis* dogs. Збірник матеріалів XVI міжнародної наук.-прак. конф. профес.-виклад. складу, аспірантів і студентів «Актуальні проблеми ветеринарної медицини». Київ, НУБіП. 2017, 19–20 квітня. 127 с.

УДК: 633:614.31:637.12/.3

ДЖМІЛЬ О.В., студент

Науковий керівник – **ХІЦЬКА О.А., ДЖМІЛЬ В.І.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ «ПРЯЖЕНОЇ СМЕТАНИ»

Анотація. В тезах викладено результати досліджень безпечності та якості пряженої сметани 10% жирності, виготовленої під торговою маркою «Злагода», яка реалізувалася в роздрібній торгівлі мережі супермаркетів АТБ міста Біла Церква.

Ключові слова: молоко, сметана, безпечність, якість, товарознавча оцінка.

Збільшення виробництва кисломолочної продукції - одне з найважливіших завдань харчової промисловості. Кисломолочні продукти мають дієтичні і лікувальні властивості, є корисними та поживними. Вони містять поживні речовини та біологічні активатори (білки, жири, вуглеводи, мінеральні речовини, вітаміни, ферменти) необхідні для повноцінної життєдіяльності організму [1].

Одним із найбільш уживаних кисломолочних продуктів є сметана. Сметана добре засвоюється організмом людини, це пов'язано з тим, що в процесі сквашування відбувається зміна структури білка, що входить до складу сметани. Вона стимулює апетит і регулює роботу шлунка і кишечника. Відзначено сприятливий вплив сметани на гормональний фон людини і на його психоемоційний стан. Окрім того сметана містить багато кальцію, який сприяє зміцненню і росту кісток, нігтів і зубів, і порівняно невелика кількість холестерину (набагато менше, ніж у вершковому маслі) [2-4].

Завдяки зазначеному, сметанні продукти займають передові позиції на вітчизняному ринку. Виробництво сметани у технологів вважається одним з найскладніших процесів, який вимагає ретельного контролю на всіх етапах виробництва. Якісний продукт можна отримати тільки за умов чіткої організації технологічного процесу і дотримання технологічних параметрів виробництва з урахуванням якісних показників сировини.

Проте, враховуючи широку популярність сметани серед споживачів низка українських молочних підприємств вдаються до фальсифікації сметани з метою її здешевлення [6].

У зв'язку із зазначеним, метою наших досліджень було проведення оцінки безпечності та якості пряженої сметани 10% жирності, виготовленої під торговою маркою «Злагода».

В процесі виконання роботи нами було проведено товарознавчу оцінку, під час якої було вивчено стан тари та нанесеної на неї інформації.

В результаті дослідження встановлено, що досліджувана сметана була розфасована в пластикові стаканчики масою по 300 г.

Вивчаючи інформацію нанесену на упаковку було встановлено, що на кришці банки нанесено торгову марку «Злагода» та назву продукту «Пряжена сметана 10% жирності».

На стаканчику нанесено штрих-код країни виробника, також торгову марку, назву продукту «Сметана з пряженого молока 10% жирності», ТУ У 10.5-01528186-011:201.